

بسمه تعالی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم ارسال خلاصه فرایند جشنواره آموزشی شهید مطهری

۱) عنوان فارسی: بکارگیری ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد به صورت مجازی راهکاری جهت درک عمیق تر

دانشجویان کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی در درس تئوری

۲) عنوان انگلیسی:

Using virtual evidence-based club journal for a deeper understanding of theory lessons in postgraduate counseling in midwifery students

حیطه نوآوری:

تدوین و بازنگری برنامه های آموزشی

یاددهی و یادگیری

ارزشیابی آموزشی (دانشجو، هیات علمی و برنامه)

مدیریت و رهبری آموزشی

یادگیری الکترونیکی

طراحی و تولید محصولات آموزشی

۳) محل انجام فرایند:

دانشکده: پرستاری و مامایی	گروه آموزشی: بهداشت باروری	بیمارستان:
---------------------------	----------------------------	------------

۴) مدت انجام فرایند: ۲ ترم تحصیلی

تاریخ شروع: اسفند ۹۸	تاریخ پایان: آذر ۹۹
----------------------	---------------------

۵) اطلاعات صاحبان و همکاران فرایند (ردیف قابل افزایش است)

ردیف	نام و نام خانوادگی	موقعیت دانشگاهی (هیأت علمی/کارشناس/دانشجو)	نوع همکاری (صاحب اصلی ^۲ /صاحب/همکار)	درصد مشارکت	نقش ^۱ (ارایه کننده فرایند در زمان برگزاری جشنواره/ دریافت کننده لوح، تندیس و جایزه نقدی جشنواره/طرف قرارداد برای دریافت گونت نصر)	امضا
۱	شهربانو صالحین	هیئت علمی	صاحب اصلی فرایند	۱۰۰		
۲						
۳						
۴						
۵						
				مجموع		
				٪۱۰۰		

^۱ برحسب تصمیم صاحبان فرایند، نقش های ذکر شده بین صاحبان و همکاران فرایند توزیع می شود. در عین حال همه این نقش ها می تواند بر عهده یک نفر باشد.

^۲ حداکثر دو نفر از صاحبان فرایند می توانند به عنوان صاحب فرایند اصلی معرفی شوند. در صورتی که بیش از این تعداد صاحب اصلی فرایند در فرم گنجانده شوند به ترتیب قرار گرفتن در متن، دو نفر اول به عنوان صاحبان اصلی تعیین می شوند.

۶) هدف کلی:

بکارگیری ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد به صورت مجازی راهکاری جهت درک عمیق تر دانشجویان کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی در دروس تئوری

۷) اهداف ویژه/اهداف اختصاصی:

ارتقاء میزان یادگیری دانشجویان در دروس تئوری

ارتقاء مهارت جستجو در پایگاههای اطلاعاتی معتبر خارجی و داخلی

ارتقاء مهارت ارزیابی نقادانه متون علمی مرتبط با رشته خود

ارتقاء مهارت استفاده از علوم روزآمد در مشاوره در مامایی

ارتقاء رضایتمندی و یادگیری از دوره آموزشی خود

ارتقاء کیفیت خدمات مشاوره در مامایی مبتنی بر نیاز جامعه

۸) بیان مسئله (ضرورت انجام و اهمیت اهداف انتخابی را ذکر کنید):

ژورنال کلاب به عنوان یک جلسه آموزشی که در آن تعدادی افراد به بحث درباره ی مقالات روز می پردازند، تعریف شده است و به دلیل قابلیت انعطاف و تطبیق این روش با بسیاری از اهداف آموزشی از روش ژورنال کلاب می توان برای آموزش محتواهای مختلفی (روش تحقیق، شیوه های آموزش غیره) استفاده نمود و حتی به صورت مجازی در بسیاری از مراکز آموزشی و دانشکده ها به عنوان یکی از پرطرفدارترین برنامه های آموزشی اجرا می گردد. امروزه یکی از دغدغه های اصلی علوم پزشکی، آموزش مبتنی بر شواهد است. در علوم پزشکی، ژورنال کلاب یکی از روش های کلیدی برای آموزش مبتنی بر شواهد (Evidence Base Learning) محسوب می شود.

یکی از مسائلی که اکثر سیستم های آموزشی با آن درگیر هستند فاصله بین تئوری و عمل است شکاف بین تئوری و عمل در رشته های علوم پزشکی و از جمله مشاوره در مامایی نیز ملموس است. ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد با تفکر

انتقادی می تواند این اندوخته های علمی را به حیطة عمل کشانده و به کار گیرد. در واقع این مهارت راهی جهت از بین بردن خلاء و شکاف بین تئوری و عمل است. بر همین اساس عموماً مقالات با سطح بالا از نظر بالینی و کاربردی و کیفی انتخاب می شود. تفکر انتقادی می تواند به عنوان بخش لاینفک آموزش در هر مقطعی باشد زیرا تفکری است که با تحلیل، ارزشیابی، گزینش و بکارگیری، منجر به بهترین راه حل می شود و این همان چیزی است که نیاز دنیای امروز است. پرورش مهارت تفکر در تقویت یادگیری عمیق و درک کامل موضوعات از اجزای مهم فرآیند آموزش است.

دانشجویان باید بتوانند در محیط کاری نیازهای مددجویان را تشخیص داده و با بهره گیری از بهترین شواهد علمی، مناسب ترین مراقبتها را ارائه دهند و آماده کردن دانشجویان برای بر عهده گرفتن این وظایف بایستی از کلاس های درس شروع شود. در جهان معاصر مراقبتهای بهداشتی با تغییرات سریع و افزایش سرسام آور دانش مواجه است و داشتن تفکر انتقادی به منظور قضاوت در مواقعی که مجبور به حل مشکلات هستند، ضروری است. تفکر انتقادی جزو مهارتهای ضروری انسان قرن بیست و یکم در حیطة آموزش خصوصاً آموزش پزشکی از سوی یونسکو بوده و بر اجرای آن تاکید دارد و توانائی نقد مقالات کارآزمایی تصادفی شده، یکی از اساسی ترین مهارت ها در این زمینه است.

از جمله نقش و وظایف دانش آموختگان کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی، تامین، حفظ و ارتقای سلامت جامعه از طریق مشاوره و ارائه خدمات مامایی در دوره های مختلف زندگی از جمله نوزادی، کودکی، بلوغ، بارداری، زایمان و پس از آن و یائسگی به منظور توسعه بهداشت باروری و ارتقای شاخص های سلامت مرتبط با مرگ و میر مادران و نوزادان و کاهش عوارض ناشی از آن ها می باشد، به روز بودن و یادگیری مادام العمر در آنها از اهمیت بالایی برخوردار است؛ بر همین اساس، افزایش و توسعه مهارتهای تفکر انتقادی در برنامه های آموزش تئوری و عملی آنها مهم است. این دانشجویان در قضاوتها و تصمیم گیریهای علمی خود همواره در فضای مجازی با انتشار انبوهی از مطالب علمی و گاه بدون تأیید صاحب نظران مواجه بوده که تنها با اتکا به تواناییهای علمی و تفکر انتقادی خود، میتوانند تصمیم درستی اتخاذ کنند.

چالش اینجاست که کمبود آگاهی دانشجویان از اهمیت مراقبت مبتنی بر شواهد و چگونگی استفاده از آن و فاصله تئوری تا عمل موجب شده است تا این مفهوم کمتر مورد استفاده قرار گیرد و تصمیم سازی ها را با چالش مواجه نماید. در عین حال اطلاعات علوم پزشکی از درجه اعتبار بسیار متفاوتی برخوردارند و دانشجویان توانایی کافی برای نقد اطلاعات و جدا کردن اطلاعات معتبر از غیر معتبر را ندارند در حالیکه حتی در ژورنال های خیلی سطح بالا هم تعداد اندکی از مقالاتی که چاپ می شوند کیفیت بالا دارند. در عین حال، فاصله زمانی زیاد بین تولید اطلاعات تا ورود آن

به حیطه کار منجر به این می گردد که قسمت قابل توجهی از کتابهای ما به روز نیستند. لذا برآن شدیم که در جهت آموزش نحوه مراقبت مبتنی بر شواهد گامی بر داریم. برای دستیابی به این هدف از برگزاری ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد به صورت مجازی در دروس تئوری کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی استفاده شده است تا دانشجویان ضمن آشنایی با موضوعات و اطلاعات جدید علمی در زمینه های مورد نظر، نقد مقالات و روش استفاده از منابع مستند و روزآمد را یاد گرفته و در جهت ارتقاء مراقبتها به کار گیرند.

۹) مرور تجربیات و شواهد خارجی (با ذکر فرانس):

۱. ساکس و همکاران از ژورنال کلاب به منظور افزایش مهارتهای عملی مبتنی بر شواهد در بخش کاردرمانی دانشگاه دوکسن آمریکا استفاده کردند. نتایج نشان دادند که ژورنال کلاب در هر دو زمینه بالینی و دانشگاهی استفاده می شود تا پزشکان و دانشجویان بتوانند از بهترین روش های فعلی استفاده کنند، در حیطه عملکرد بالینی مبتنی بر شواهد ماهر شوند و مهارت های ارزیابی انتقادی را کسب کنند. ژورنال کلاب دانشجویان را به جستجوی تحقیقات مرتبط، ارزیابی انتقادی مقالات و مشارکت در بحث آزاد با همکلاسی ها تشویق می کند. خواندن و نقد مقالات در کلاس می تواند ایجاد عادت استفاده از شواهد فعلی توسط دانشجویان در کلاس درس و افزایش مهارتهای عملی مبتنی بر شواهد را امکان پذیر کند. دانشجویان به طور کلی تجربه و درک مثبتی از آموزش مبتنی بر شواهد با ژورنال کلاب را داشتند(۱).

۲. میلبرانت و وینسنت از ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد در دانشکده پزشکی دانشگاه پیتسبورگ در ایالات متحده آمریکا استفاده کردند. هر ماه گروه یک ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد را در چند رشته برگزار می کردند. با راهنمایی یک عضو هیئت علمی، در برنامه های آموزشی مراقبت های ویژه دانشگاه پیتسبورگ یک مقاله را نقد می کنند که براساس معیارهای زیر انتخاب شده است: مقاله باید طی ۲ سال گذشته منتشر شده باشد. روش کار کاملا مشخص باشد و نتایج مطالعه، در صورت معتبر بودن، باید به نوعی بر روی عملکرد بالینی تأثیر بگذارد. هنگام استفاده از اصول پزشکی مبتنی بر شواهد برای ارزیابی انتقادی مقاله، به دنبال پاسخ به دو سوال هستند: اول، آیا نتایج مطالعه معتبر است؟ دوم، آیا نتایج از نظر بالینی مفید هستند؟ جواب به سوال دوم مهم است، که به صورت زیر بیان می شود: بر

اساس نتایج این مطالعه، آیا ما باید عملکرد بالینی را تغییر دهیم؟ پس از آن، یک گزارش کتبی از مراحل نقد در سه تا چهار پاراگراف تهیه می شد (۲).

۳. ابرت و همکاران در طی یک مطالعه مرور سیستماتیک به بررسی بکارگیری ژورنال کلاب در آموزش پزشکی پرداختند. نتایج مطالعات نشان داد استفاده از ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد برای آموزش پزشکان سبب افزایش بهبود بیماران شده بود، همبطور باعث افزایش مراقبتها، افزایش مهارت ارزیابی انتقادی مقالات، بهبود عادت خواندن، افزایش دانش اپیدمیولوژی بالینی و آمار زیستی و افزایش استفاده از ادبیات پزشکی در عمل شده بود (۳).
۴. احمدی و همکارانش در طی یک مطالعه مرور سیستماتیک به بررسی آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد پرداختند. نتایج مطالعات نشان داد که کیفیت مطالعات ضعیف بود. ژورنال کلاب باعث پیشرفت قابل توجهی در مهارت ارزیابی انتقادی شده بود. رضایت بالای شرکت کنندگان از دوره های آموزشی مبتنی بر شواهد با ژورنال کلاب را گزارش داده بودند (۴).

۱۰) مرور تجربیات و شواهد داخلی (در این بخش سوابق اجرایی این نوآوری در دانشگاه و کشور به طور کامل ذکر و رفرانس ذکر شود):

۱. رفیعی و همکاران به بررسی اثر دوره های آموزشی پزشکی مبتنی بر شواهد بر توانایی نقد مقالات کارآزمایی بالینی تصادفی شده در دانشجویان پزشکی پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد یک دوره کوتاه مدت و کارگاه آموزشی پزشکی مبتنی بر شواهد، که بر اساس یک پروتکل استاندارد اجرا شده، می تواند به شکل مؤثری توانایی ارزیابی منتقدانه دانشجویان پزشکی را افزایش دهد. برای فراهم آوردن بهترین خدمات درمانی برای بیماران، پزشکان باید توانایی به دست آوردن، ارزیابی و استفاده از بهترین شواهد موجود در مورد هر بیمار خاص و موقعیت بالینی را داشته باشند (۵).
۲. طباطبایی و همکاران به بررسی تأثیر دوره آموزش پزشکی مبتنی بر شواهد بر مهارت جستجو و نقد مقالات توسط دانشجویان مامایی دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی پرداختند. نتایج این مطالعه که با هدف بررسی توانایی دانشجویان در جستجوی مقالات انگلیسی مرتبط و ارزیابی آنها انجام گردید موید افزایش توانایی و مهارت آنان می باشد. در این مطالعه فراگیران با یادگیری اصول پزشکی مبتنی بر شواهد و یادگیری مهارتهایی مانند اینکه چه مقاله ای را جستجو و چگونه نقد کنند، به بررسی و تشخیص نیازهای بیماران پرداخته و با تحقیق و تفحص به جستجوی مقالات

ادامه داده و به کاربرد دانش مامایی در مراقبت از بیماران خود جامعه عمل پوشاندند. لذا برگزاری کارگاه جهت ارزیابی نقادانه مقالات و بحث بر روی موارد بوجود آمده، طی دوره کارآموزی می تواند به شکل موثری منجر به ارتقا کیفیت مراقبتها در مامایی گشته و می توان این روش را بصورت کاربردی در کلاس و بالین توسط دانشجویان مامایی بکار برد(۶).

۳. پودینه مقدم و همکاران به بررسی تأثیر آموزش مبتنی بر شواهد بر تفکرانتقادی دانشجویان پرستاری زابل پرداختند نتایج نشان دادند که آموزش مبتنی بر شواهد به شکل موثری بر توانایی ارزیابی نقادانه دانشجویان پرستاری تأثیرگذار بوده است که می توان گفت چون ارتقاء مهارتهای تفکر انتقادی عملی است آگاهانه که قابل آموزش و یاد گرفتنی است و تغییر در سطح درک و تجزیه و تحلیل اطلاعات و تغییر در چارچوب فکری امکانپذیر می باشد. برای فراهم آوردن بهترین خدمات برای مددجویان پرستاری باید توانایی به دست آوردن، ارزیابی و استفاده از بهترین شواهد موجود در مورد هر بیمار خاص و موقعیت بالینی وجود داشته باشد(۷).

۴. امینیان و همکاران به بررسی تأثیر ژورنال کلاب آموزشی برای دستیاران رشته جراحی توراکس در دانشگاه شهید بهشتی پرداختند. نتایج نشان دادند که برگزاری این جلسات نه تنها سبب تغییر رویکرد مطالعه به سوی خواندن مقالات، درک صحیحتر مطالب کتابهای درسی و ارتقاء مهارتهای تهیه اسلاید و سخنرانی علمی در دستیاران فوق تخصصی جراحی توراکس گردید، بلکه برای آنها این فرصت را فراهم کرد تا هر ماه اطلاعاتشان را در زمینه یکی از موضوعات رشته خود به روز کنند. همچنین با ارسال این مقالات به تمام جراحان توراکس ایران در هر ماه یک آرشیو خوب از مقالات به روز و انتخاب شده جهت مطالعه و بهره برداریهای آموزشی در بخشهای آموزشی و درمانی ایجاد خواهد شد(۸).

1. Szucs KA, Benson JD, Haneman B. Using a Guided Journal Club as a Teaching Strategy to Enhance Learning Skills for Evidence-Based Practice. *Occup Ther Health Care*. 2017; 31(2):143-149. doi: 10.1080/07380577.2016.1278296. Epub 2017 Feb 3. PMID: 28156173.
2. Milbrandt, E.B., Vincent, JL. Evidence-based medicine journal club. *Crit Care* 8, 401 (2004). <https://doi.org/10.1186/cc3005>
3. Ebbert JO, Montori VM, Schultz HJ. The journal club in postgraduate medical education: a systematic review. *Med Teach*. 2001; 23(5):455-61. doi: 10.1080/01421590120075670. PMID: 12098365.

4. Ahmadi N, McKenzie ME, Maclean A, Brown CJ, Mastracci T, McLeod RS; Evidence-Based Reviews in Surgery Steering Group. Teaching evidence based medicine to surgery residents-is journal club the best format? A systematic review of the literature. J Surg Educ. 2012 Jan-Feb; 69(1):91-100. doi: 10.1016/j.jsurg.2011.07.004. Epub 2011 Oct 2. PMID: 22208839
5. Rafiei S, Abdollahzadeh S, Ghajarzadeh M, Habibollahi P, Fayazbakhsh A. The Effect of Introducing Evidence Based Medicine on Critical Appraisal Skills of Medical Students. Iranian Journal of Medical Education. 2008; 8 (1) :149-153
URL: <http://ijme.mui.ac.ir/article-1-786-fa.html>
6. Tabatabai M, Abasi Z, Kasefi F, Khakshor A, Hashemi M. Effect of Evidence Based Medicine Education on Research and Critical Appraisal Skills of Midwifery Students in North Khorasan University of Medical Sciences. 3. 2013; 1 (2) :13-18
URL: <http://mededj.ir/article-1-33-fa.html>
7. Poodineh Moghadam M, Jahantigh Haghghi M, Shahdadi H, Saravani S, Shojaei Shad F. The Impact of Evidence-Based Education on Nursing Students' Critical Thinking. 3 JNE. 2015; 4 (2) :9-17
URL: <http://jne.ir/article-1-481-fa.html>
8. Aminian N, Zangi M, Farzanegan R, Sheikhy K, Shadmehr M.B. Journal Club: An Educational Experience for Thoracic Surgery Fellows. Iranian Journal of Surgery. 2013; 21(3):27.

۱۱) شرح فعالیت صورت گرفته را بنویسید (آماده سازی، چگونگی تجزیه و تحلیل موقعیت و تطبیق متدولوژی، اجرا و ارزشیابی را در این بخش بنویسید):

در این مطالعه، مطابق با کوریکولوم رشته کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی، جهت آموزش دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دروس تئوری یانسگی و مشاوره قبل و بعد از یانسگی و اخلاق حرفه ای، فرایند "آموزش مبتنی بر شواهد به صورت ژورنال کلاب مجازی" اجرا شد. در این فرایند، در اولین جلسه آموزش مجازی با استفاده از نرم افزار اسکای روم ضمن معرفی واحد درسی، طرح درس توضیح داده شد، موضوعات جلسات آینده مشخص شد و دانشجویان با اصول مامایی مبتنی بر شواهد نظیر چگونگی طراحی یک سوال بالینی، نحوه جستجو در پایگاههای اطلاعاتی داخلی و خارجی و بررسی کیفیت مطالعات و شواهد (با توجه به فرم های استاندارد موجود بر اساس نوع مطالعات که در همین جلسه در اختیار دانشجویان قرار گرفت) (فرمها ضمیمه می باشد) (پیوست ۱ و ۲) و نحوه استفاده از نتایج مطالعات در آموزش، پژوهش و بالین آشنا شدند. از دانشجویان خواسته شد که موضوعات مورد علاقه خود را بر اساس کوریکولوم انتخاب کرده و هر دانشجو یک مقاله مرتبط با موضوع تهیه، آن را خلاصه نماید و مقاله و خلاصه آن را در اختیار سایر دانشجویان قرار دهد تا سوالات خود را از قسمتهای مختلف مقاله بنویسند و در خصوص پاسخ آن آمادگی بحث را داشته باشند. در هر جلسه آموزش مجازی ابتدا بر اساس موضوعات مشخص شده تدریس به صورت سخنرانی و بحث و گفتگو انجام می شد، سپس ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد به ترتیب زیر اداره می گردید:

۱. بیان هدف و اهمیت موضوع توسط استاد

۲. بیان دلیل منطقی برای انتخاب مقاله توسط دانشجو
۳. ارائه خلاصه مقاله توسط دانشجو به مدت ۱۵-۱۰ دقیقه
۴. بحث در خصوص قسمت‌های مختلف مقاله (مقدمه، روش کار، یافته‌ها و بحث و نتیجه‌گیری) توسط دانشجویان
۵. هدایت بحث در طی جلسه
۶. درگیر کردن تمام افراد در بحث
۷. ارائه بازخورد به مشارکت‌کنندگان
۸. اختصاص زمان کافی برای بحث در مورد کاربرد در عمل
۹. بیان خلاصه‌ای از بحث و کاربردهای بیان شده
۱۰. اختصاص دادن زمان برای ارزشیابی فرایندها و پیامدهای ژورنال کلاب
۱۱. نتیجه‌گیری و جمع‌بندی توسط استاد

در شروع و پایان جلسات مهارت دانشجویان در بررسی نقادانه منابع علمی و نحوه استفاده از شواهد، مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت. در پایان جلسات میزان رضایت دانشجویان از برگزاری ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد مجازی و تاثیر آن بر پویایی و افزایش توانمندی علمی و عملی آنان مورد ارزیابی قرار گرفت.

۱۲) نتایج حاصل از این فعالیت و این که فعالیت ارائه شده چگونه موفق شده است به اهداف خود دست یابد را تشریح کنید:

در این فرایند جهت برگزاری مطلوب ژورنال کلاب برنامه ریزی انجام شد: بدین ترتیب که دانشجوی ارائه دهنده هر جلسه از قبل مشخص شد، اجرای جلسات طبق برنامه از قبل تدوین شده بود، موضوع جلسات قبلاً تعیین شده بود، اهداف کلی برگزاری ژورنال کلاب مجازی از قبل تعیین شده و قبل از برگزاری جلسه، مقاله جهت مرور در اختیار سایر دانشجویان قرار می‌گرفت همچنین کلیه افراد از اهداف اختصاصی آن اطلاع داشتند و در نهایت برنامه مدون آن در طول ترم آموزشی از قبل مشخص شده بود.

نتایج نشان داد این فرایند به فهم و یادگیری عمیق تر دانشجویان در دروس مربوطه کمک می کند و اینکه در ابتدای دوره، مهارت دانشجویان در نحوه دسترسی به منابع علمی معتبر، ارزیابی نقادانه مقالات، چگونگی استفاده از شواهد در مشاوره و مراقبتهای مامایی بسیار ضعیف بوده است و اکثر دانشجویان براین عقیده بودند که عملکرد آنان صرفاً بر اساس کتب مرجع و روتین محیط کاری بوده است. همچنین اکثر آنان نیازی به مطالعه نتایج پژوهشها برای استفاده در مشاوره و مراقبتهای مامایی احساس نمی کردند. در این مطالعه دانشجویان با اصول مشاوره و مراقبتهای مامایی مبتنی بر شواهد و مهارتهایی مانند اینکه چه مقاله ای را جستجو و چگونه نقد کنند و چگونه از نتایج مقالاتی که معتبر هستند در حوزه مشاوره و مراقبتهای مامایی استفاده کنند، آشنا شدند. همین طور ذکر کردند با این روش تدریس انگیزه ای برای تولید محتوای علمی با کیفیت پیدا کردند. آنان دسترسی به جدیدترین مقالات و شواهد را برای ارتقاء مهارتهای مشاوره ای و مراقبتی ضروری دانستند. بازخوردهای دریافتی از سوی دانشجویان، در پایان جلسات و نیز طی آن، بیانگر رضایتمندی آنان از اجرای برنامه بوده است. دانشجویان معتقد بودند که آموزش مبتنی بر شواهد با استفاده از ژورنال کلاب هم سبب ارتقاء علمی آنان گشته است و هم نشاط و پویایی گروه را افزوده است که موارد ذکر شده نقاط قوت فرایند بوده و نقاط ضعف آن پایین بودن سرعت اینترنت و قطع و وصل شدن ارتباط با دانشجو بوده است.

۱۳) اقدامات انجام شده برای تعامل با محیط (که در آن فعالیت نوآورانه به محیط معرفی شده است) را تشریح کنید:

فرایند آموزش مبتنی بر شواهد از طریق ژورنال کلاب مجازی برای اولین بار جهت دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مشاوره در مامایی در دانشگاه اجرا شده و در یک بررسی میدانی که در سایر دانشگاهها این شیوه آموزش رایج نیست. جهت برگزاری این فرایند از نظرات سایر اساتید استفاده شد و نقایص احتمالی برطرف گردید. همچنین با نظارت مستمر در طول برگزاری دوره از تمام نقدهای سازنده دانشجویان استقبال گردیده و همواره سعی در کاهش نقاط ضعف این شیوه تدریس بود. همچنین با جمع بندی کامل نتایج این تحقیق و تهیه مقاله و انتشار آن می توان گام های موثرتری در شناسایی بهتر مزایای این شیوه آموزش برداشت.

۱۴) شیوه های نقد فرایند انجام شده و نحوه به کارگیری نتایج آن در ارتقای کیفیت فرایند را تشریح کنید:

۱. این فرایند توسط دانشجویان مورد نقد قرار گرفت که به طور نمونه نقد یک دانشجو کارشناسی ارشد ترم ۳ گذاشته می شود.

" نقاط قوت و ضعف نقد مقالات:

نقاط قوت:

۱- به طور همزمان با نتایج پژوهش های دیگر به طور مثال در مورد اثر تمرینات بدنی خاص بر تراکم معدنی استخوان زنان یانسه آشنا شدم.

۲- در قسمت مقدمه اطلاعات جدید و جالبی در این زمینه در زنان یانسه کسب کردم.

۳- با روش انجام کار، از جمله نمونه گیری، معیارهای ورود و خروج، مداخلات و نوع ورزش های مختلف تاثیر گذار روی استخوان های مختلف زنان یانسه، مدت زمان انجام و تداوم آن جهت اثر گذاری، آشنا شدم.

۴- با محدودیت ها و نقاط ضعف مقالات آشنا شدم.

۴- به عنوان دانشجوی ارشد روش چگونگی نقد مقالات رو یاد گرفتم که در استفاده از مقالات معتبر بسیار کمک کننده است. نقاط ضعف: از نظر من نداشت.

به نظر من نقد مقاله با توجه به اینکه تا کنون انجام نداده بودیم خیلی آموزنده، کاربردی و جالب و مورد نیاز بود. سپاس از شما استاد بزرگوار که تجربه ی جدید و آموزنده ای رو به ما هدیه دادید. سلامت و پایدار باشد."

۲. همچنین به مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه نیز ارائه گردید.

۱۵) سطح نوآوری

در سطح گروه آموزشی برای اولین بار صورت گرفته است.

در سطح دانشکده برای اولین بار صورت گرفته است.

در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است.

در سطح کشور برای اولین بار صورت گرفته است.

۱۶) چک لیست خودارزیابی فرایندهای جشنواره شهید مطهری برای بررسی موارد رد سریع

تنها در صورتی که پاسخ به همه سوالات زیر «خیر» باشد، می توانید مرحله بعدی خودارزیابی را انجام دهید:

ردیف	موضوع	پاسخ
۱	فعالیت‌های خارج از حوزه آموزش اعضای هیات علمی یا یکی از رده‌های فراگیران علوم پزشکی ^۳	☐ بلی ☒ خیر
۲	فعالیت‌های مرتبط با آموزش سلامت عمومی ^۴	☐ بلی ☒ خیر
۳	فرایندی که در دوره‌های گذشته به عنوان فرایند دانشگاهی یا کشوری شناسایی و مورد تقدیر قرار گرفته‌اند	☐ بلی ☒ خیر
۴	طرح‌هایی که صرفاً ماهیت نظریه پردازی دارند	☐ بلی ☒ خیر
۵	پژوهش‌های آموزشی که ماهیت تولید علم دارند و نه اصلاح روندهای آموزشی مستقر در دانشگاه‌ها	☐ بلی ☒ خیر
فرایندهایی که از نظر تواتر و مدت اجرا یکی از شرایط زیر را دارند:		
۶	در مورد فرایندهایی که اجرای مستمر دارند، مدت اجرای کمتر از شش ماه داشته باشند.	☐ بلی ☒ خیر
	در مورد فرایندهایی که اجرای مکرر دارند حداقل دو بار انجام نشده باشند.	☐ بلی ☒ خیر
	در مورد فرایندهایی که ماهیتاً اجرای یک باره دارند ولی تأثیر مستمر دارند مانند برنامه‌های آموزشی یا سندهای سیاست گذاری، مصوب مرجع ذی صلاح نشده باشند.	☐ بلی ☒ خیر

۱۷) چک لیست خودارزیابی فرایندهای جشنواره شهید مطهری برای بررسی معیارهای ارزیابی معیارهای دانش پژوهی

³ Undergraduate, Postgraduate and CME/CPD

⁴ Public education

تنها در صورتی که پاسخ به همه سوالات زیر «بلی» باشد، می‌توانید فرایند خود را برای بررسی در جشنواره شهید مطهری ارسال کنید:

ردیف	موضوع	پاسخ
۱	هدف مشخص و روشن دارد.	☐ بلی ☐ خیر
۲	برای انجام فرایند مرور بر متون انجام شده است.	☐ بلی ☐ خیر
۳	از روش مندی مناسب و منطبق با اهداف استفاده شده است.	☐ بلی ☐ خیر
۴	اهداف مورد نظر به دست آمده اند.	☐ بلی ☐ خیر
۵	فرایند به شکل مناسبی در اختیار دیگران قرار گرفته است.	☐ بلی ☐ خیر
۶	فرایند مورد نقد توسط مجریان قرار گرفته است.	☐ بلی ☐ خیر

اینجانب به عنوان نماینده صاحبان فرایند، صحت کلیه مندرجات این فرم از جمله چک لیست‌های خودارزیابی را تأیید می‌کنم.

نام و نام خانوادگی: شهربانو صالحین

امضا:

تاریخ: ۹۹/۹/۲۴

پیوست ۱:

بررسی منتقدانه موشکافانه کارآزمایی تصادفی بالینی

قدم اول: چه سؤالی را مطالعه پرسیده است؟

جمعیت / مشکل:

مداخله:

مقایسه:

سرانجام (نتایج):

قدم دوم: مطالعه چقدر خوب انجام شده است؟ (اعتبار داخلی)

گردآوری - آیا شرکت کنندگان به عنوان نماینگر کل جمعیت هستند؟	
بهبترین شرایط چیست؟	کجا می توانم اطلاعات را پیدا کنم
آیا ما می دانیم این گروه کدام گروه از بیماران است؟ (مشخصه خروج / ورود، و طراحی مطالعه) بطور ایده آل شرکت کنندگان بایستی پی درپی (یا بعضی مواقع تصادفی) باشند، اما نسبتی از بیماران که مشمول شرکت در تحقیق هستند و در مطالعه وارد شده اند، باید مشخص شود.	در ابتدای مطالعه بایستی در مورد اینکه بیماران چگونه برای مطالعه انتخاب شده اند توضیح داده شده باشد.
این مقاله ☐ بلی ☐ خیر ☐ غیرواضح نظر شما:	
بهبترین شرایط چیست؟	از کجا می توانم اطلاعات را پیدا کنم؟
تصادفی ساختن از طریق کامپیوتر مرکزی ایده آل است و در کارآزمایی های چند مرکزی استفاده می شود. کارآزمایی های کوچکتر شاید از یک فرد	قسمت روش ها به شما در مورد اینکه چگونه بیماران گروه بندی شدند و آیا تصادفی ساختن سری بود یا نه بایستی اطلاعاتی برهه. نویسندگان بایستی

<p>سیر نظارت را توضیح دهند یا اگر ماسکه کردن یا بی‌اطلاع نگه داشتن وجود داشت بایستی توضیح داده شود (برای مثال دارونما با همان ظاهر یا یک درمان غیرواقعی)</p>	<p>غیروابسته (نظیر مسئول داروخانه) استفاده کنند تا تصادفی ساختن را نظارت کند.</p>
<p>این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ غیرواضح ☐ نظر شما:</p>	
<p>بنابراین گروهها در ابتدای کار آزمایی قابل مقایسه بودند؟</p>	
<p>از کجا می‌توانم این اطلاعات را پیدا کنم؟</p>	<p>بهترین شرایط چیست؟</p>
<p>قسمت نتایج بایستی جدولی مشخصات اولیه مقایسه در گروههای تصادفی شده تعدادی از متغیرها که می‌تواند نتیجه را تحت تأثیر قرار دهد (نظیر سن، فاکتورهای خطر و غیره) داشته باشد. در غیر این صورت بایستی توضیحی در مورد مشابهت گروهها در ابتدای پاراگراف قسمت نتایج بایستی باشد.</p>	<p>اگر پروسه تصادفی کردن انجام شود (که باعث ایجاد گروه‌بندی قابل تطابق شود) گروهها بایستی مشابه باشند. هر چقدر مشابهت بیشتر باشد بهتر خواهد بود. بایستی در قسمتی که تفاوت بین گروهها وجود دارد تفاوت معنی‌دار آماری ذکر شود. (نظیر P – values) .</p>
<p>این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ غیرواضح ☐ نظر شما:</p>	

باقی ماندن - آیا گروهها مداخلات اولیه یکسانی داشته اند؟	
بهترین شرایط چیست؟	از کجا می توانم این اطلاعات را پیدا کنم؟
بجز قسمت مداخله، بیماران در گروههای متفاوت بایستی عیناً به همان روش اداره و درمان شوند (برای مثال در نظر گرفتن درمان های اضافی یا تست های اضافی، اندازه گیری های دیگر)	در قسمت متدها برای پروتکل دقیق که برای هر گروه نشان شده است (نظیر روش پیگیری، اجازه درمان های اضافی) و در قسمت نتایج برای گرفتن اطلاعات اضافی دیگر.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ غیرواضح ☐ نظر شما:	
آیا پیگیری کافی و کامل وجود داشت؟	
بهترین شرایط چیست؟	از کجا می توانم اطلاعات را پیدا کنم؟
از دست رفته ها بایستی در حداقل باشد - ترجیحاً کمتر از ۲۰٪ بیماران بایستی در همان گروه آنالیز شوند که ابتدا آنها تصادفی قرار گرفته بودند - (آنالیز تمایل به درمان)	قسمت نتایج بایستی در مورد اینکه چند نفر از بیماران تصادفی بودند و چند نفر از بیماران در آنالیز شرکت کرده بودند، توضیح بدهد. بعضی مواقع فلوچارت ارائه می شود (اما اگر ارائه نشده است خودتان سعی در ترسیم آن نکنید)
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ غیرواضح ☐ نظر شما:	
سنجش - آیا شرکت کنندگان و بررسی کنندگان بی اطلاع (کور) نسبت به درمانی که آنها دریافت می کند بودند. آیا مقیاس عینی بود؟	
بهترین شرایط چیست؟	از کجا می توانم این اطلاعات را پیدا کنم؟
برای نتایج عینی (نظیر مرگ) کور بودن اهمیت کمتری دارد، اما برای نتایج ذهنی (نظیر علائم و یا عملکرد) کور بودن بررسی کنندگان اهمیت ویژه ای دارد.	بخش متدها بایستی در مورد چگونگی ارزیابی نتایج را توضیح دهد و در مورد اینکه آیا بررسی کنندگان از درمان بیماران بی اطلاع بودند نیز توضیح دهد.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ غیرواضح ☐ نظر شما:	

قدم سوم: نتیجه چه معنی دارند؟

چه سنجشی استفاده شد و اثر درمان در چه حدی بوده است؟
$NNT = \left(\frac{1}{ARR} \right)$

(CI) فاصله اطمینان	P – Value
--------------------	-----------

آیا تأثیر منجر به تغییر شد؟

نتیجه

اعتبار داخلی .....

نتایج .....

پیوست ۲:

بررسی سریع منتقدانه و موشکافانه مقالات مربوط به مرورهای طبقه‌بندی شده

مرحله ۱: مطالعه مورد نظر چه سؤالی پرسیده است؟

جمعیت / مشکل:

مداخله:

مقایسه:

نتایج:

مرحله ۲: تحقیق چقدر خوب انجام شده است؟ (اعتبار داخلی)

سؤال – آیا مرور طبقه‌بندی شده‌ای می‌تواند به سؤال متمرکز (PICO) پاسخ دهد؟	
بهترین کار چیست؟	کجا می‌توان به اطلاعات دست یافت؟
سؤال تحقیق که پاسخ داده شده است بخوبی مشخص و بیان شده باشد. در معرض قرار دادن، درمان یا تست‌های تشخیصی، و نتایج (یا نتیجه) مورد نظر اغلب به صورت یک ارتباط ساده بیان می‌شوند.	عنوان، خلاصه مقاله یا پاراگراف آخر مقدمه بایستی سؤال مورد نظر را بخوبی بیان کرده باشند. در صورت عدم یافتن پاسخ به اینکه سؤال اختصاصی تحقیق چیست یعنی پس از خواندن این قسمت‌ها بهتر است به دنبال مقاله دیگری باشید!
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ ناواضح ☐ نظر شما:	

..... و این مقاله را برای هدایت به تحقیق استفاده و مقالاتی که از تحقیق باید حذف می‌نمائیم را انتخاب کنید.	
بهترین کار چیست؟	کجا می‌توان به اطلاعات دست یافت؟
اولویت‌های ما شامل یا حذف نمودن مطالعات در یک مرور طبقه‌بندی شده در جستجوی مقالات است. با استفاده از معیار واجد شرایط بودن بایستی بیماران را تعیین کنند، مداخله‌ها، در معرض قرار دادن و نتایج را نیز مشخص سازند. در بیشتر موارد نوع طراحی تحقیق نیز می‌تواند جزء مهمی در تعیین معیار واجد شرایط بودن، باشد.	قسمت متدها بایستی معیار واجد شرایط بودن و حذف را با جزئیات آن تعریف کند. معمولاً، این قسمت شامل طراحی مطالعه خواهد بود.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ ناواضح نظر شما:	
پیدا کنید - آیا جستجو موفق شد که تمام مطالعات مرتبط را بیابد؟	
بهترین کار چیست؟	کجا می‌توان به اطلاعات دست یافت؟
نقطه شروع برای یک جستجوی کامل تمامی مطالعات مرتبط یک منبع اطلاعاتی کامل بیبلیوگرافیک می‌تواند باشد (مثلاً مدلاین کاکرین، ام بیش) ولی بایستی شامل یک جستجو در لیست منابع تمامی مطالعات مرتبط نیز باشد. علاوه بر این شامل اندکس رفرانس Science Citation Index و نیز نظرخواهی از متخصصین و بخصوص جستجوی اطلاعات منتشر شده نیز باشد. این جستجو بایستی فقط به زبان انگلیسی محدود گردد. استراتژی جستجو حتماً بایستی شامل کلمات Mesh و نیز کلمات آمده در متن تحقیق باشند.	قسمت متدها بایستی استراتژی جستجو را بیان کرده باشد، این استراتژی شامل کلمات مورد استفاده و نیز اندکی بیان جزئیات آن باشد. قسمت نتایج بایستی تعداد عناوین و خلاصه‌هایی را که مرور شده‌اند، تعداد مقالات کاملی که بدست آمده‌است، و نیز تعداد تحقیق‌هایی را که از مطالعه کنار گذاشته شده‌اند به همراه دلیل حذف هر کدام شامل گردد. این اطلاعات می‌تواند به صورت یک شکل یا فلوجارت بیان شود.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ ناواضح نظر شما:	
بررسی موشکافانه - آیا مطالعات به شکل منتقدانه‌ای مورد موشکافی واقع شده‌اند یا خیر؟	
بهترین کار چیست؟	کجا می‌توان به اطلاعات دست یافت؟
مقاله بایستی توضیح دهد که کیفیت هر تحقیق چگونه با استفاده از مشخصه‌های قبلاً توافق شده بررسی کیفیت که با نوع سؤال بالینی نیز متناسب بودند ارزیابی گردیده‌اند (مثلاً تصادفی کردن، انجام مطالعه کور، تکمیل پیگیری بیمار در مورد سؤالات مرتبط با مداخله).	قسمت متدها بایستی چگونگی ارزیابی کیفیت مطالعات و نیز مشخصه‌هایی که برای این کار مورد استفاده قرار گرفته‌اند را بیان نماید. قسمت نتایج بایستی اطلاعاتی در مورد کیفیت هر کدام از مطالعات در اختیار قرار دهد.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ ناواضح نظر شما:	
..... و آیا در کل کیفیت مقاله کافی بوده است؟	

بهترین کار چیست؟	کجا می‌توان به اطلاعات دست یافت؟
مطالعات بایستی به شکل مجزا مورد ارزیابی واقع شوند و این کار توسط حداقل ۲ نفر انجام گیرد. کیفیت در مجموع بایستی تا حدی باشد که نتایج را به وجود سوگیری مرتبط نمود مثلاً به علت تصادفی نمودن ضعیف یا عدم موفقیت در انجام تحقیق به شکل شرکت کنندگان کور.	قسمت روش‌ها بایستی به خوبی توضیح دهد که ارزیابی‌ها چگونه و توسط چه کسی انجام شده‌اند. قسمت نتایج بایستی جدولی ارائه دهند که اطلاعات مربوط به کیفیت مطالعات بررسی شده و نیز احتمال سوگیری در هر کدام را بخوبی بیان کرده باشد.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ ناواضح نظر شما:	
پردازش - آیا نتایج با استفاده از جداول خلاصه و نمودارهای مناسبی پردازش شده‌اند؟	
بهترین کار چیست؟	کجا می‌توان به اطلاعات دست یافت؟
نتایج مطالعاتی که مورد استفاده قرار گرفته‌اند حداقل بایستی به شکل خلاصه در جدولی آورده شوند. اگر نتایج مشابه هستند، یک متاآنالیز با کمک نتایج بیان شده به شکل Forest - plot می‌توان انجام داد. بطور ایده‌آل، این خود بایستی شامل آنالیز غیرهمگنی (Hetrogenicity) باشد (پایین را ببینید)	قسمت نتایج بایستی شامل تمام جداول خلاصه شده و نمودارها به همراه توصیف نتایج باشند.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ ناواضح نظر شما:	
و آیا نتایج مطالعات مختلف مشابه هم بوده‌اند؟	
بهترین کار چیست؟	کجا می‌توان به اطلاعات دست یافت؟
بطور ایده‌آل نتایج مطالعات مختلف بایستی هموزن یا مشابه باشند. اگر در بین نتایج ناهمگنی مشاهده شد ناشرین ممکن است که بتوانند برآورد نمایند که آیا تفاوت‌ها معنی‌دار هستند یا خیر (تست کاکرین). دلایل احتمالی ناهمگنی بودن نتایج بایستی معلوم گردند.	در قسمت نتایج بایستی بیان نمایند که آیا نتایج تحقیقات مورد بررسی ناهمگن بوده‌اند یا خیر و علت احتمالی این ناهمگنی را بتواند بیان کند. نمودارهای فارست بایستی بتوانند نتایج تست کاکرین را نشان دهند که در مورد ناهمگنی محاسبه و بیان شده و بتوانند دلایل ناهمگنی احتمالی موجود را بیان کنند.
این مقاله: ☐ بلی ☐ خیر ☐ ناواضح نظر شما:	

مرحله ۳: نتایج چه مفهومی دارند؟

چه نوع اندازه‌گیری مورد استفاده قرار گرفته، و اثر تا چه حدی بزرگ بوده است (آیا می‌توانسته بر اثر تصادف بوده باشد)؟

دیگر نظریات ممکن،